

8. oktober 2026

UKA2026/332

Uunga siunnersuut: Naalakkersuisut kommunit sumiiffinnilu susassaqtut attuumassuteqartut suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni naluttarfinnik pilersitsinissamut nuna tamakkerlugu aalajangiinissamut tunngavissiamik kingusinnerpaamik UKA 2027-mi saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissiami illoqarfiit sorliit pisariaqartitsinerpaajunersut piviusunngortitsinissamullu periarfissagissaarnerpaajunersut tulleriiaarneqassapput. Aamma naluttarfiit assigiinngitsunik ilusillit, sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit, nukissiuuteqarnikkut pissutsit, piginnittuunermut ingerlatsinermullu aaqqissuussinerit kiisalu aningaasalersuinissamut periarfissat qulaajarneqassapput. Tamatuma saniatigut suliniummik ataatsimik arlalinnilluunniit piviusunngortitsinissamut piffissamut iliuusissanullu pilersaarutaasinnaasoq saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Siullermik siunnersuuteqartoq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut aaliangiiffigisassatut siunnersuummut pingaarutilimmut Siumut sinnerlugu qujanaq.

Siumumi isumaqarpugut siunnersuut manna naluttarfinnik sanaartornissaq kisimi pineqanngitsoq. Tassami sunniutigisinnaasai soorlu innuttaasut tamarmik, meeqqat, inuusuttut, inersimasut, utoqqaat kiisalu inuit innarluutillit iluaqutigilluarsinnaasaannik una aamma imaqarpoq. Taamatuttaaq innuttaasut peqqissusaat, timersorneq, minnerunngitsumillu nunatsinni sumi najugaarneq apeqqutaatinnagu innuttaasut naligiimmik periarfissaqarnissaat matumani aamma pineqarpoq.

Nunatsinni peqqarnissinnaasumi avatangiiseqarluta inuuvugut. Imarsuaq avatangiiserisarpur inuussutissarsiutitsinnut, suliffissaqarnitsinnut maani nunami inuunnarsinnaanitsinnut ulluinnarnilu inuunitsinnut pingaaruteqarlunnartuuvoq. Taamaattumik meeqqat inuusuttullu amerlanerusut nalunnermik ilinniarsinnaanissaat tunngaviusumik anguniagaasariaqarpoq.

Meeqqap sumi peroriartornera apeqqutaatillugu nalunnermik ilinniarsinnaanissamut periarfissaat taama assigiinngissuteqartiginerat naammaginnarneqarsinnaanngilaq.

Ukiut ingerlaneranni sumiiffinni suliniuteqartut, peqatigiiffiit kommunillu naluttarfinnik pilersitsinissaq anguniarlugu annertuumik suliniuteqartarput. Ilaatigut soorlu Maniitsumi, Sisimiuni, Ilulissanilu pilersaarutini aalajangersimasunik suliaqartoqarpoq.

Inuit taakku pillugit suliniuteqarsimanerat qujassuteqarfigiinnarnagu politikikkut tigussaasumik malitseqartinneqartariaqarpoq.

Taamaattumik Siumumiit isumaqarpugut siunnersuutip aallaqqaammut saqqummiunneqartup siunertai Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutigineqartumit annertunerusumik anguniagaqarfiusut.

Naalakkersuisut siunnersuutigaat nuna tamakkerlugu aalajangiinissamut tunngavissanik suliaqarnissaq isumassarsiorfissamik aalajangiinissamullu katalogimik taarserneqassasoq.

Soorunami Naalakkersuisut nunatta aningaasaqarnerata inissisimanera pillugu ernumassuteqarnerat Siumumiit paasisinnaalluarparput. Kisianni peqatigisaanik apeqquteqartariaqarpugut:

Sumiiffinni suliniutit piviusunngortinneqarsinnaanerata misissorneqanngippat, katalogimik nutaamik suliaqarneq sumut iluaqutaassava?

Mianersuutigisariaqarparput aningaasatigut patajaatsumik akisussaassusilimmillu ingerlatsiniarnermi misissuinernik, sumiiffinni suliniuteqartut ukiorpassuarni suliarereersimasaannik qaavatigut misissueqqittoqaannarsinnaanera.

Taamaattumik Siumumiit kissaatigaarput suliniutit pioreersut, aningaasatigut tunngavissaat, maannamut aporfigisimasaat aammalu piviusunngortinneqarsinnaanerannut periarfissat sukumiisumik qulaajaanermi ilaatinneqartariaqarput.

Imaanngilaq illoqarfiit tamarmik angisorujussuarmik naluttarfissuaqartariaqartut. Paarlattuanilli nalunermik ilinniartitsinermut tulluurtunik naluttarfiit naammattumik angussusillit, illutailu assigiignitsunut allanut aamma atorneqarsinnaasut kiisalu innuttaasut nukissamik aallerfiusussanik peqarsinnaanerata aamma isigineqartariaqarput.

Soorunami aningaasalersornissaat unammilligassat annersaraat. Kisianni Siumumi isumaqarpugut aningaasalersueriaatsit nalinginnaasumik nunatta karsianit kommunillu karsiinit aningaasaliissuteqartarnerit saniatigut periarfissat allat aamma eqqarsaatigineqartariaqartut.

Ilaatigut misissorneqartariaqarpoq naluttarfinnik sanaartornissamut Kommunekredit aqqutigalugu aningaasalersuinissamut periarfissat atorneqarsinnaanersut, inatsisit piumasaqaatillu atuuttut naapertorlugit.

Taamatut aningaasalersueriaaseq kommunit, Namminersorlutik Oqartussat, aningaasaateqarfiit aammalu avataanit aningaasaliisinnaasut allat peqatigalugit aningaasalersuinermik ataatsimoortinneqarsinnaanersaq misissorneqarsinnaavoq.

Soorunami tamanna sanaartornermi aningaasartuutinik, erniat, taarsigassarsianik akilersuinermik aammalu siunissami ingerlatsinermut aningaasartuutinik sukumiisumik naatsorsuinissamik pisariaqartitsivoq.

Kommunit naluttarfinnik ingerlatsinissamut aningaasatigut nammassinnaanngisaannik tunineqassanngillat. Kisianni suliniutit ukiup ataatsip sanaartornermut missingersuutaani aningaasalersorneqarsinnaannginnerat pissutiginnarlugu periarfissat mattunneqartariaqanngillat.

Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliinerit pissappata pilersaarusiornissat pitsaasut pisariaqarput.

Taamaattumik Siumumiit kissaatigaarput aningaasalersueriaatsit suleqatigiinnerillu allat periarfissaat aalajangiinissamut tunngavissami aalajangersimasumik ilanngunneqassasut.

Siumumiit kissaatiginneqaarput suliaq nalunaarusiamik nutaamik ilisiliivigineqareerpata suliniutit unittuinnarnissaat.

Kissaatigaarput pivusorsiortumik tulleriiaarisoqassasoq, sumiiffinnilu suliniutit pioreersut ilanngullugit nalilersorneqassasut, taamaalillutik Inatsisartut kommunillu aalajangiinissamut tigussaasumik tunngavissaqalersinnaaqullugit.

Taamaattumik Siumumiit isumaqarpugut piffissamut pilersaarut aammalu iliuusissatut pilersaarut siunnersuummi inaarutaasumi ilaassasut.

Naalakkersuisut misissuinnermik pisariinnerusumik akikinnerusumillu suliaqarnissamik kissaateqarpata, tamanna oqallisigisinnaavarput. Kisianni pisariillisaanermi siunnersuutip siunertaa pingaarnepaaq sanngiillisinneqassanngilaq, tassalu suliniutinik pivusunngortitsinissamut tunngavissamik pilersitsinissaq.

Naggataatigut Siumumiit erseqqissaatigissavarput: Naluttarfinnik sanaartorneq timersorneq kisiat pillugu ingerlanneqassanngilaq. Meeqqat isumannaannerusumik perisrfissaqalernissaat, peqqissusaannut, ataatsimoornermut aammalu siunissami periarfissaannut aningaasaliineruvoq.

Taamaattumik Siumumiit siunnersuutip aallaqqaammut saqqummiunneqartup siunertai tapersersorpagut, aammalu suliaq ingerlaqqinnerani taakku attatiinnarneqarnissaat kissaatigalugu. Illuatunganilu Naalakkersuisut aningaasalersuinissanut qulakkeerinninnissaq siunertaralugu suleriaqqinniarnarat paasilluarsinnaallutigu.

Peqatigisaanik Naalakkersuisut kaammattorpagut sumiiffinni suliniutit pioreersut, aningaasalersuinissamut periarfissat allat aammalu piffissamut iliuusissanullu pilersaarut aalajangersimasooq aalajangiinissamut tunngavissami inaarutaasumi ilanngunneqarnissaat qulakkeeqqullugu.

Siunertarissaanermiit aammalu sumiiffinni ukiorpassuarni piareersaasimanermiit iliuuseqarnissamut periarfissanik tigussaasunik pilersitsinissamut ingerlaqqinnissarput tamatta kissaatigaarput.

Siumumiit taamak oqaaseqarluta siunnersuut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqinnissaa innersuupparput.

Qujanaq.

Erik Jensen, Siumut